

15 SERİ NO'LU KURUMLAR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	KURUMLAR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Sıra no	15

31/3/1969 günlü ve 13162 sayılı Resmî Gazete'de neşredilen 27/3/1969 tarih ve 1137 sayılı Kanunla, 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun değişik 8 inci maddesinin 1 numaralı bendi; 12 inci maddesinin 6 numaralı bendi; 24 ve 25 inci maddeleri değiştirilmiş bulunmaktadır. 1137 sayılı kanunun Kurumlar Vergisi Kanunundaki değişikliklere müteallik İkinci Bölümü ve ilgili geçici maddeleri tebliğe eklidir. (Ek : 1)

Kurumlar Vergisi Kanununda yapılan değişiklikler ve bunların tatbik şekline ilişkin gerekli açıklamalar aşağıda yapılmıştır.

1- 8 inci Maddenin 1 Numaralı Bendinde Yapılan Değişiklik :

Bilindiği üzere Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin 1 numaralı bendi, iştirak kazançları istisnasını derpiş eden bir hükümdür. Bahse konu hükümle, Türkiye'deki bir kurumun sermayesinin asgarî yüzde onuna bu kurumun kuruluşu anında veya bilânço tarihinde en az bir yıl evvelindenberi sahip olduklarını ispat ve tevsik eden ana kurumların kuruma iştiraklerinden elde ettikleri kazançlar kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

Bu istisnanın uygulanabilmesi için ana kurumun tam mükellefiyete tabi bir kurum olması icap eder. Kanun hükmü bu açıklığı ihtiva etmediğinden madde metninde gerekli değişiklik yapılmış ve iştirak kazançları istisnasından tam mükellefiyete tabi ana kurumların faydalanacaklarını sarahaten belirtmek üzere 1 numaralı bend hükmüne "tam mükellefiyete tabi" ibaresi ithal edilerek hükme vuzuh verilmiştir.

2- 12 nci Maddenin 6 Numaralı Bendinde Yapılan Değişiklik:

Bilindiği üzere, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 12 nci maddesinin 6 numaralı bendinin değişmeden önceki hükmüne göre, dar mükellefiyete tabi kurumların Türkiye'de elde ettikleri menkul sermaye iratları hiç bir istisna bahis konusu olmaksızın vergiye tabi bulunmakta, menkul sermaye iratları tabiri ise mevduat faizlerini de kapsamasına aldığından dar mükellef kurumların sağladıkları bahis konusu faizler de vergi mevzuuna girmektedir.

Halbuki Gelir Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinin 2 inci fıkrası hükmü ile dar mükellefiyete tabi gerçek kişilerin Türkiye'de elde ettikleri mevduat faizleri vergi mevzuu dışında bırakılmıştır.

Dar mükellefiyete tabi gerçek kişilerle kurumların, sağladıkları mevduat faizlerinin vergilendirilmesi konusunda Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları hükümlerinde paralellik sağlanması bakımından 6 nolu bentte yapılan değişiklikle; Türkiye'de V.U.K. hükümlerine uygun işyeri olan veya daimi temsilci bulunduran yabancı kurumlar dışındaki dar mükellef kurumların elde ettikleri mevduat faizleri vergi mevzuu dışında bırakılmıştır.

Bu hususu temin için bent hükmüne; (bir numaralı fıkra hükmü dışında kalanların elde ettikleri mevduat faizleri hariç) ibaresi ilâve edilmiştir.

3- 24 üncü Maddede Yapılan Değişiklikler :

1137 sayılı Kanunun 8 inci maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 24 üncü maddesi değiştirilmiş bulunmaktadır. Maddenin eski şekline nazaran yapılan değişiklikler mahiyetleri itibariyle aşağıda açıklanmıştır :

a) Bilindiği üzere, Kurumlar Vergisi Kanununun 24 üncü maddesinin değişmeden önceki 4 numaralı bendi gereğince; telif, imtiyaz, ihtira, işletme, ticaret unvanı, alâmeti farika ve benzeri gayrimeddî hakların kiralanan mukabilinde dar mükellefiyete tabi kurumlarca sağlanan bedeller, yani gayrimenkul sermaye iratları kurumlar vergisi tevkifatına tabi bulunmaktaydı. Buna mukabil bu kurumların bahse konu gayrimaddi hakların kiralanan sebebiyle sağladıkları iratlar dışında kalan gayrimenkul sermaye iratları vergi tevkifatına tabi bulunmamakta, adı geçen iratlar için Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 20 inci maddesi uyarınca kurumlar vergisi beyannamesi verilmesi gerekmektedir. Ancak tatbikatta bu mecburiyete gereği kadar uyulmaması sebebiyle bu iratların bir kısmı vergileme dışı kalmış olduğundan, bu mahzurun önlenmesi ve vergi emniyetini kazanç ve iratları sağlayanlar bu kazanç ve iratlardan Kurumlar Vergisi tevkifatı yapmaya mecburdurlar. Sağlamak mülâhazasıyla, bahis konusu

